

Ficant el nas...

Visat núm. 15

(abril 2013)

par Sara Serrano Valenzuela

Entrevista a Lluís-Anton Baulenas

Les teves novel·les, fins ara, sovint han rebut les etiquetes de *literatura popular* i *novel·la històrica*. El terme *popular* pot voler dir que és per a tothom, però també pot portar, de vegades, un pòsit despectiu que es pot utilitzar per titllar de *baixa literatura*. T'ha passat mai?

Aquest octubre compleixo vint-i-cinc anys com a autor de novel·les i com a persona dedicada íntegrament i únicament a la creació. Durant tot aquest temps no he deixat de reivindicar mai, fins i tot quan no estava gens de moda, la literatura popular en el sentit més digne de l'expressió. Popular, perquè arribi a tothom, però alhora, ambició literària, creació, art, perquè tots plegats, autor i lector, sentim que hem compartit un acte creatiu i alhora lúdic.

Pel que fa al terme *històric*, m'arriscaria a dir que aquestes novel·les no són ben bé històriques, sinó que tenen un rerefons històric però assoleixen un equilibri molt precís entre l'element històric i el ficcionat. Per què?

Perquè és exactament el que jo vull. Jo faig literatura, ficció, amb imaginació, trames, personatges; és el que m'agrada i el que dono. En el fons no sóc sinó un autor de novel·les d'aventures. Depèn de l'argument, l'acció se situa en un lloc i en una època determinats. Un cop arribat aquí, m'agrada desenvolupar el fons històric, que sempre serveix la trama. Mai a l'inrevés. Per tant, no són novel·les històriques, tot i que la necessitat de posar etiquetes sovint faci que s'incloguin en aquesta modalitat.

Podríem dir que l'amor n'és un? Si féssim una ullada, gairebé podríem fer un catàleg de tipus d'amors: des de la presència en reculls com ara *Noms a la sorra* fins a *La felicitat*, passant, és clar, per *Anita no perd el tren*, *Amor d'idiota* i *Àrea de servei*. Suposo que és un tema difícil d'evitar i molt present en les nostres vides.

Igual que al llarg de la meua carrera he reivindicat la novel·la popular, també he reivindicat, més que l'amor, l'expressió del sentiment. Això implica la tensió d'escriure sobre passions sense ser sentimental. Per a mi és un dels motors de l'ànima humana i, per tant, imprescindible a l'hora de muntar una trama (ja sigui en primer pla o de fons).

Parlant d'elements comuns a les teves novel·les, sovint hi col·loques un *element estrany* —tu mateix ho has apuntat en alguna entrevista. Els morts de la Nonnita Serrallac a *La felicitat* podrien ser un d'aquests elements? Si bé fins a cert punt es podria considerar *normal* que algú parli amb un mort, ella els renya, se'ls troba pel carrer o a la porta de casa esperant per entrar. Gairebé recorden un cor grec.

Els elements estranys, o inesperats, normalment provoquen un gir argumental que col·loquen el protagonista davant una cruïlla inesperada de la seva vida. No és el cas exactament dels morts de *La felicitat*, ja que la mateixa normalitat amb què es presenten i intervenen fa que s'assimilin més a una tècnica de realisme màgic complementària.

D'*El nas de Mussolini*, entre d'altres, destaca la relació que sorgeix entre la Carlota Monrós i la Berta Panatis. S'estableix un paral·lelisme estrany, en part perquè totes dues són forasteres al poble. Ara bé, es podria dir que a banda d'aquesta relació intermitent hi podria haver alguna altra mena d'atracció? La conducta de la Carlota, en part, s'explica per aquesta fascinació que sent per la Berta?

Els dos personatges femenins d'*El nas de Mussolini* són gairebé complementaris. Amb tot, la fascinació de què parles explica que, de fet, la Carlota es redimeixi gràcies a la Berta.

Des de la publicació d'*El nas de Mussolini* t'has mantingut més o menys en silenci, un silenci d'uns quants anys. Aviat podríem veure aparèixer alguna altra Berta?

Després de quatre anys, el mes de febrer de 2013 publicaré la meva següent novel·la, es titularà *Quan arribi el pirata i se m'emporti*. Està situada a l'any 2006 i la protagonitzen un vell de noranta-set anys, Miquel-Deogràcies Gambús (el nadó a punt de néixer quan s'acaba *La felicitat*), i un ATS homosexual que viu al Raval.